

Bệnh Lao Tuberculosis (TB)

Bệnh lao là gì?

Bệnh lao, cũng còn gọi là Tuberculosis (viết tắt TB), là một bệnh nghiêm trọng. Bệnh lao gây nên bởi vi khuẩn lây lan qua không khí. Bệnh lao thường ảnh hưởng đến phổi, nhưng cũng có thể ảnh hưởng đến những bộ phận khác của cơ thể như các tuyến hạch, xương, các khớp, thận, não, và các cơ quan sinh sản.

Bệnh lao có thể chữa lành. Tại British Columbia, thuốc ngừa bệnh lao, hoặc để chữa bệnh lao, thì miễn phí thông qua Các Cơ Sở Điều Trị Bệnh Lao của Tỉnh bang và các đơn vị y tế công cộng.

Bệnh lao lây lan như thế nào?

Bệnh lao lây từ người này sang người khác qua không khí khi một người bị bệnh lao ở phổi ho, nhảy mũi, hát hoặc nói chuyện. Nếu quý vị hít không khí có chứa vi khuẩn lao, quý vị có thể trở nên bị nhiễm bệnh. Thông thường phải có sự tiếp xúc gần gũi nhiều và thường xuyên với người bị bệnh lao phổi để quý vị trở nên bị nhiễm lao. Không phải tất cả những người bị nhiễm vi khuẩn lao sẽ bị bệnh lao.

Sự khác nhau giữa bị nhiễm lao và bị bệnh lao là gì?

Nhiễm bệnh lao xảy ra khi quý vị hít thở vi khuẩn lao vào phổi và hệ thống bảo vệ cơ thể quý vị chặn đứng vi khuẩn không cho tăng trưởng và khiến quý vị bị bệnh. Một người bị nhiễm lao sẽ không cảm thấy mình bị bệnh, và không thể lây vi khuẩn lao sang cho những người khác. Điều này cũng còn được gọi là “lao tiềm ẩn” hoặc ngấm ngấm nhiễm lao.

Bệnh lao xảy ra khi quý vị hít vi khuẩn lao vào phổi và vi khuẩn bắt đầu gia tăng số lượng và chúng có thể lây lan trong toàn cơ thể quý vị. Quý vị có thể cảm thấy bị bệnh hoặc không cảm thấy bị bệnh, và việc quý vị cảm thấy như thế nào tùy thuộc vào việc vi khuẩn lao đang tăng trưởng ở chỗ nào. Khi quý vị có vi khuẩn lao sinh sôi trong phổi, quý vị có thể lây vi khuẩn lao sang cho những người chung quanh quý vị. Điều này được gọi là bệnh lao đang phát tác.

Các khả năng nhiễm lao để trở thành bệnh lao là gì?

Nếu quý vị là người mạnh khỏe và nhiễm lao tiềm ẩn, quý vị có từ 5 đến 10 phần trăm trở nên mắc bệnh lao thật sự trong suốt cuộc đời của quý vị. Tuy nhiên, nếu hệ thống miễn dịch của cơ thể quý vị bị suy yếu do bệnh tật hoặc vì dùng thuốc tác dụng mạnh, quý vị có rủi ro mắc bệnh lao

phát tác trong cơ thể. Ví dụ, những người bị nhiễm HIV đồng thời bị nhiễm lao có nhiều rủi ro rất cao mắc bệnh lao trong khi những người bị bệnh tiểu đường và bị nhiễm lao có rủi ro vừa phải để bị bệnh lao phát tác trong cơ thể.

Các triệu chứng của bệnh lao là gì?

Các triệu chứng của bệnh lao đang phát tác ở phổi bao gồm ho (ho khan hoặc ho có đờm) trong thời gian 2 tuần hoặc lâu hơn, đờm có máu (ho ra máu), đau ngực và thở bị hụt hơi. Quý vị cũng có thể bị sụt cân mà không thể giải thích được lý do, bị sốt, đổ mồ hôi đêm, ăn uống mất ngon và mệt mỏi hoặc uể oải. Nếu bệnh lao đã ảnh hưởng đến những phần khác trong cơ thể quý vị, các triệu chứng có thể thay đổi.

Làm thế nào để tôi có thể được xét nghiệm tìm bệnh lao?

Hãy đến gặp chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị để được kiểm tra nếu quý vị có các triệu chứng của bệnh lao hoặc muốn biết xem mình có bị nhiễm lao tiềm ẩn hay không. Chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị sẽ thực hiện cuộc thăm định bệnh lao và yêu cầu làm các xét nghiệm thích hợp khác.

Xét nghiệm lao ở da hoặc xét nghiệm TB ở da được dùng để xét nghiệm xem có bị nhiễm lao hay không. Xét nghiệm cho chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị biết nếu cơ thể quý vị trước đây đã “có tiếp xúc qua” với vi khuẩn lao hay chưa. Xét nghiệm không cho biết vi khuẩn lao đang tiềm ẩn hoặc đang phát tác trong người.

Xét nghiệm lao ở da là một xét nghiệm gồm hai phần.

Cuộc hẹn thứ nhất: Một mũi kim bé tí được dùng để chích một lượng nhỏ chất xét nghiệm gọi là Tubersol® vào dưới lớp biểu bì ở cánh tay quý vị. Điều quan trọng là phải ở lại y viện trong 15 phút bởi vì có một khả năng cực kỳ hiếm có của việc bị một phản ứng dị ứng đe dọa đến tính mạng, gọi là sốc phản vệ, với thuốc Tubersol®.

Cuộc hẹn thứ nhì: Quý vị phải trở lại y viện từ 48 đến 72 tiếng đồng hồ sau đó để kết quả được xem bởi một chuyên viên chăm sóc sức khỏe đã được đào tạo. Những người bị nhiễm lao thường có một khối u cứng nổi lên ở nơi được chích thuốc Tubersol®.

Các kết quả xét nghiệm lao ở da, lý do quý vị làm xét nghiệm, và sức khỏe tổng quát của quý vị có thể đòi hỏi phải làm thêm xét nghiệm lao khác. Các xét nghiệm thêm khác có thể bao gồm thử máu tìm bệnh lao, chụp quang tuyến phổi (chest x-ray), hoặc thử các mẫu đờm.

Chụp quang tuyến phổi và thử các mẫu đàm thường được dùng để tìm xem bệnh lao có đang phát tác trong cơ thể hay không. Chụp quang tuyến ngực là hình phổi của quý vị để bác sĩ coi kỹ xem vi khuẩn lao có đang sinh sôi trong phổi quý vị hay không. Đàm hoặc màng nhầy bên trong phổi khạc ra khi ho được gửi đến phòng xét nghiệm, và được xét nghiệm tìm xem có sự hiện diện của vi khuẩn lao hay không. Để biết thêm thông tin, xin xem [HealthLinkBC File #51b Lấy Đàm Xét Nghiệm Lao \(TB\)](#).

Tôi có thể làm xét nghiệm tại đâu?

Quý vị có thể làm xét nghiệm tại đơn vị y tế công cộng tại địa phương quý vị, tại văn phòng của chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị, hoặc tại một trong số các cơ sở sau đây:

- **Cơ sở Điều Trị Bệnh Lao tại Trung tâm Thành phố**
569 Powell Street, Vancouver
Điện thoại (Y tá trị bệnh lao): 604 216-4264
- **Chương trình Bệnh Lao của Đảo**
1952 Bay Street, Victoria
Điện thoại: 250 519-1510
- **Cơ sở Kiểm soát Bệnh Lao New Westminster**
#100 – 237 East Columbia Street,
New Westminster
Điện thoại: 604 707-2698
- **Cơ sở Kiểm soát Bệnh Lao tại Vancouver**
655 West 12th Avenue, Vancouver
Điện thoại: 604 707-2692

Để biết thêm các địa điểm xét nghiệm tìm bệnh lao khác, xin xem Danh Bạ TÌM Các Dịch Vụ và Các Nguồn Trợ Giúp của HealthLinkBC: www.healthlinkbc.ca/find

Sự điều trị là gì?

Cả bệnh lao tiềm ẩn và bệnh lao đang phát tác đều có thể chữa trị. Tất cả các thuốc trị lao đều miễn phí và có sẵn thông qua Sở Y Tế Công Cộng. Quý vị sẽ được theo dõi sát bởi chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị trong lúc đang uống thuốc trị lao.

Trị bệnh lao tiềm ẩn:

Việc điều trị bệnh lao tiềm ẩn giúp ngăn ngừa vi khuẩn lao “đang ngủ yên” “bùng thức dậy” và khiến quý vị bị bệnh. Điều này được gọi là điều trị ngăn ngừa và được đề nghị cho những người có nhiều khả năng bị bệnh lao phát tác.

Hãy hỏi chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị nếu quý vị có ý muốn được điều trị phòng ngừa. Điều quan trọng là họ phải bảo đảm quý vị không bị bệnh lao đang phát tác trong người trước khi bắt đầu việc trị bệnh lao

tiềm ẩn. Điều quan trọng khác là phải hiểu các phản ứng phụ của mỗi loại thuốc và phải biết khi nào quý vị nên gọi cho chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị.

Trị bệnh lao đang phát tác trong cơ thể:

Điều trị bệnh lao đang phát tác trong cơ thể chữa lành bệnh cho quý vị và ngăn ngừa việc quý vị lây bệnh lao cho những người khác. Việc kết hợp các loại thuốc được dùng trong thời gian 6 tháng hoặc lâu hơn. Điều quan trọng là phải uống tất cả các viên thuốc được trao cho quý vị, theo như chỉ dẫn. Điều trị lao phải mất thời gian lâu bởi vì vi khuẩn lao thì mạnh và khó để diệt hẳn. Điều quan trọng nữa là phải hiểu các phản ứng phụ của từng viên thuốc và biết khi nào quý vị cần phải gọi cho chuyên viên chăm sóc sức khỏe của mình.

Trong thời gian quý vị điều trị bệnh lao đang phát tác trong cơ thể, quý vị sẽ phải thường xuyên gặp chuyên viên chăm sóc sức khỏe của mình và cung cấp các hình chụp quang tuyến phổi và mẫu đàm để kiểm tra xem cơ thể quý vị đáp ứng với sự điều trị như thế nào. Chuyên viên chăm sóc sức khỏe sẽ cho quý vị biết khi nào việc điều trị của quý vị đã chấm dứt.

Để giúp bảo vệ những người khác, điều quan trọng phải nói cho chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị biết quý vị đã tiếp xúc với những ai nhằm giúp nhận dạng những người có rủi ro bị nhiễm bệnh lao. Tất cả thông tin quý vị cung cấp sẽ được giữ bí mật.

Làm thế nào tôi có thể giảm thiểu rủi ro lây bệnh lao cho những người khác?

Nếu quý vị bị bệnh lao ở phổi hoặc ở cổ, quý vị có thể lây vi khuẩn lao cho những người khác, ngay cả nhiều tuần sau khi đã bắt đầu việc điều trị. Chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị sẽ yêu cầu quý vị đeo khẩu trang và phải ở nhà để giảm rủi ro lây bệnh cho những người khác. Việc này được gọi là cách ly tại nhà; điều này rất quan trọng, đây là điều bắt buộc phải thực hiện để bảo vệ cho những người khác. Chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị sẽ cho quý vị biết khi nào quý vị có thể chấm dứt việc cách ly tại nhà.

Để biết thêm thông tin, xin xem [HealthLinkBC File #51c Cách Ly Tại Nhà Để Trị Bệnh Lao \(TB\)](#).

BC Centre for Disease Control
An agency of the Provincial Health Services Authority

Muốn biết thêm các đề tài của HealthLinkBC File, xin viếng trang mạng www.HealthLinkBC.ca/healthfiles hoặc đến đơn vị y tế công cộng tại địa phương quý vị. Để có thông tin và lời khuyên y khoa không khẩn cấp tại B.C., xin viếng trang mạng www.HealthLinkBC.ca hoặc gọi 8-1-1 (miễn phí). Để có sự giúp đỡ cho người điếc và lạng tai, xin gọi 7-1-1. Các dịch vụ dịch thuật có sẵn cho hơn 130 ngôn ngữ khi có yêu cầu.